

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

1. Určenie sadzby dane na nehnuteľnosť

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžf/53/2016 zo dňa 31. 1. 2019

2. Správca nie je aktívne legitimovaný k podaniu žaloby proti rozhodnutiu prijatému na schôdzi vlastníkov bytov

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 8Co/83/2019 zo dňa 9. 12. 2019

3. K možnosti zadržania evidenčných dokladov od vozidla podľa § 72 zákona o cestnej premávke v prípade, ak vozidlo stojí mimo pozemnú komunikáciu

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 6To/58/2019 zo dňa 5. 12. 2019

4. K účinkom splnenia záväzku po odstúpení v prípade neposkytnutia primeranej lehoty

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Cob/91/2017 zo dňa 30. 8. 2018

5. K možnosti súdu uložiť výrokom zmenu dlžníka v existujúcom záväzkovom vzťahu

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/22/2019 zo dňa 30. 1. 2020

6. Znaky závislej práce

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/70/2016 zo dňa 31. 1. 2019

7. K účinkom návrhu na vykonanie exekúcie na plynutie premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 16CoE/86/2015 zo dňa 13. 4. 2016

8. K podstate konkurzného konania, k povinnosti správcu vyžiadať si pred speňažením majetku stanovisko príslušného orgánu a k vylúčeniu majetku zo súpisu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/45/2018 zo dňa 29. 1. 2019

9. Spôsobilosť územného rozhodnutia ukrátiť účastníka na právach

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/29/2018 zo dňa 30. 1. 2019

10. Dodatočne splnomocnenie ako dôvod porušenia práva na spravodlivý proces

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/136/2018 zo dňa 21. 11. 2018

11. Obmedzenie práva na informácie a k pojmu „informácie o rozhodnutí“

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžik/2/2017 zo dňa 21. 11. 2018

12. K náhrade trov konania v prípade zavineného konania žalobcu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obo/12/2018 zo dňa 20. 11. 2018

13. Skrátenie dane a poistného na základe fiktívnych nákladov

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/73/2017 zo dňa 20. 11. 2018

14. K preukazovaniu verejného záujmu (aj) v súvislosti s konaním o vyvlastnenie diaľničného stavebného pozemku

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2S/138/2016 zo dňa 7. 6. 2017

15. K odňatiu veci súdu v prípade zaujatosti sudcov

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Ndt/30/2018 zo dňa 14. 11. 2018

1. Určenie sadzby dane na nehnuteľnosť

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžf/53/2016 zo dňa 31. 1. 2019

Anotácia:

Žalobca sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Mesta Žiar nad Hronom, ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľností na rok 2014 vo výške 8 052,22 Eur. Žalobca argumentoval, že v preskúmanom prípade bola vo VZN č. 12/2013 určená ročná sadzba dane zo stavieb špecifikovaných v § 10 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. v rozpore s § 12 ods. 2 tohto zákona a v rozpore s Ústavou, pretože predstavuje 19-násobok najnižšej ročnej sadzby dane zo stavieb určenej Mestom Žiar nad Hronom ako správcom dane. Krajský súd s názorom žalobcu nesúhlasil.

Právna veta:

Ako správne zohľadnil krajský súd, zásadný význam v prejednávanej veci má práve ustanovenie § 104g ods. 3 zákona č. 582/2004 Z. z., ktoré upravuje spôsob zníženia násobku medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb s § 12 ods. 2 uvedeného zákona, ak je vyšší ako 10-násobok (čo je aj prípad žalobcu), a to v lehote 10 rokov. Posledným rokom na úpravu zosúladenia násobku medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb s § 12 ods. 2 zákona č. 582/2004 Z. z., ak je vyšší ako 10-násobok, je rok 2023 pri schvaľovaní všeobecne záväzného nariadenia na rok 2024. V roku 2024 už bude možné uplatniť iba 10-násobok medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane zo stavieb. V tejto súvislosti je nutné zdôrazniť, že zákonom č. 582/2004 Z. z. nie je určené, či znížovanie násobku má správca dane vykonať postupne, rovnomerne alebo naraz. Je na rozhodnutí obce, ako a kedy zníženie násobku medzi najnižšou a najvyššou sadzbou dane zo stavieb upraví vo všeobecne záväznom nariadení, pričom násobok ustanovený správcom dane na príslušné zdaňovacie obdobie nesmie byť vyšší ako násobok ustanovený správcom dane na zdaňovacie obdobie predchádzajúce tomuto zdaňovaciemu obdobiu.

Právna oblasť: Daňové právo

Právny inštitút: Miestne dane

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 582/2004 Z. z. – § 12 ods. 2, § 104g ods. 3

2. Správca nie je aktívne legitimovaný k podaniu žaloby proti rozhodnutiu prijatému na schôdzi vlastníkov bytov

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 8Co/83/2019 zo dňa 9. 12. 2019

Anotácia:

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov v spojení s dopĺňacím rozsudkom súd žalobu zamietol. Vychádzal zo zistenia, že žalobca ako správca uzavrel s vlastníkami bytov E. dňa 30.10.1995 zmluvu o výkone správy a dňa 21.12.1999 so žalovaným v 1./ rade zmluvu o poskytovaní služieb. Na schôdzi vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome E. vyslovili súhlas s výpoveďou žalobcovi ako správcom 15 vlastníci. Výpoveď vrátane prezenčných listín bola žalobcovi doručená dňa 22.12.2005. Z výpovede vyplýva, že výpovedná lehota začala plynúť 01.01.2006 a končila dňa 30.06.2006, pričom od 01.07.2006 mali vlastníci nového správcu – (označeného) žalovaného v 3./ rade, ktorý s vlastníkami bytov H/3 uzavrel dňa 22.03.2006 zmluvu o výkone správy. Súd prvej inštancie prerušil predmetné konanie z dôvodu, že v inej veci sa riešila otázka, ktorá mala pre rozhodnutie vo veci zásadný význam. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s otázkou zvolania, priebehu a výsledkov hlasovania schôdze vlastníkov bytov a vyslovil, že napádať hlasovanie alebo uznášania schopnosť schôdze patrí výlučne vlastníkovi bytu alebo nebytového priestoru.

Právna veta:

- I. Nie je možné extenzívnym výkladom rozširovať oprávnenie podať žalobu smerujúcu proti rozhodnutiam prijatým na schôdzi vlastníkov bytov aj na osobu správcu.
- II. Spochybnenie hlasovania prehlasovaných vlastníkov bytu patrí výlučne vlastníkom bytov a do ich rozhodnutia „nie je oprávnený zasahovať ani doterajší správca či prípadne správca nový“ a ani v tomto smere v rámci iných konaní namietť výsledky schôdze vlastníkov bytov.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Vlastníctvo bytov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 182/1993 Z. z. – § 14a ods. 8

3. K možnosti zadržania evidenčných dokladov od vozidla podľa § 72 zákona o cestnej premávke v prípade, ak vozidlo stojí mimo pozemnú komunikáciu

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 6To/58/2019 zo dňa 5. 12. 2019

Anotácia:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu boli obžalovaní oslobodení spod obžaloby Okresnej prokuratúry pre skutok kvalifikovaný ako prečin zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. c) Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť tak, že na parkovisku počas výkonu hliadkovej činnosti kontrolovali vodiča O. S., ktorý riadil osobné motorové vozidlo, pričom napriek vedomosti o tom, že O. S. nie je držiteľom vodičského oprávnenia a teda sa dopustili priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, v úmysle umožniť O. S. vyhnúť sa zodpovednosti za spáchanie vyššie uvedeného priestupku, tento priestupok nezdokumentovali a operačnému stredisku oznámili, že vodič O. S. nebol vo vozidle.

Právna veta:

- I. Zadržanie osvedčenia o evidencii čast I alebo čast II, evidenčného dokladu vydaného v cudzine, technického osvedčenia vozidla a tabuľky s evidenčným číslom nie je v zmysle § 72 zákona o cestnej premávke viazané nevyhnutne len na používanie vozidla na pozemnej komunikácii. Pri zadržaní technického preukazu zákon neustanovuje, či má byť vozidlo v pohybe, alebo či má byť zaparkované.
- II. Uvedený právny názor má svoju logiku, nakoľko účelom zákona je snaha, aby v premávke boli používané iba technicky spôsobilé vozidlá, a preto je v záujme dosiahnutia tohto účelu možné a prípustné, aby vozidlu, ktoré síce nie je používané v premávke, a ktoré nespĺňa technické podmienky na jeho používanie v premávke, bolo toto osvedčenie, ktorým sa preukazuje vyhovujúci technický stav vozidla zadržané, teda, aby následne takéto vozidlo nemohlo byť legálne používané v cestnej premávke. Teda podľa názoru krajského súdu toto zadržanie sa môže vykonať aj vtedy, keď vozidlo stojí mimo pozemnú komunikáciu.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Cestná premávka

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 8/2009 Z. z. – § 72

4. K účinkom splnenia záväzku po odstúpení v prípade neposkytnutia primeranej lehoty

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 4Cob/91/2017 zo dňa 30. 8. 2018

Anotácia:

Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy z dôvodu neuhradenia odmeny v zmysle Zmluvy o prevode aktív 1 až 6 a licenčnej zmluvy, ktorej predmetom bol odplatný prevod aktív vo výlučnom vlastníctve žalobcu a poskytnutie licencie na časť aktív v prospech žalovaného.

Žalovaný písomne odstúpil od zmluvy z dôvodu údajného podstatného porušenia zmluvy na strane žalobcu, nakoľko odo dňa uzatvorenia zmluvy, do dňa odstúpenia žalovaného od zmluvynedošlo k splneniu zmluvnej povinnosti žalobcu spočívajúcej v prevode domény Z.sk, t. j. aktíva 1 na žalovaného, pričom žalovaný zároveň konštatoval, že z jeho strany malo dôjsť k vykonaniu všetkých potrebných krokov na prevod predmetnej domény spočívajúcich predovšetkým v uhradení sumy za doménu a zaslaní formulára nevyhnutného na jej prevod. Žalovaný z uvedeného dôvodu nesúhlasil s uplatneným nárokom žalobcu.

Právna veta:

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ust. § 350 ods. 1 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého, ak je dodatočná lehota poskytnutá na plnenie neprimeraná a oprávnená strana odstúpi od zmluvy po jej uplynutí, alebo oprávnená strana odstúpi od zmluvy bez poskytnutia dodatočnej lehoty pre plnenie, nastávajú účinky odstúpenia až po márnom uplynutí primeranej dodatočnej lehoty, ktorá sa mala poskytnúť na plnenie povinností. V zmysle uvedeného v prípade, že dodatočná lehota, ktorú oprávnený dal, nebola primeraná alebo nebola vôbec poskytnutá, hoci mala byť poskytnutá, nestáva sa prejav o odstúpení neplatný, zostáva v platnosti, avšak okamih účinnosti odstúpenia sa posúva na dobu uplynutia objektívne primeranej dodatočnej lehoty. To však platí len v prípade, ak povinná strana nespĺnila túto povinnosť ani do konca takejto lehoty. Ak bola povinnosť splnená v lehote objektívne primeranej, neprichádza už odstúpenie od zmluvy do úvahy a záväzok zanikne splnením.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Odstúpenie od zmluvy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 350 ods. 1

5. K možnosti súdu uložiť výrokom zmenu dlžníka v existujúcom záväzkovom vzťahu

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co/22/2019 zo dňa 30. 1. 2020

Anotácia:

Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k 2- izbovému bytu vedenému a zrušil tiež podielové spoluvlastníctvo strán sporu k označeným hnutelným veciam (II. výrok) s tým, že tak predmetný byt ako aj hnutelné veci prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného (III. a IV. výrok), ktorému súčasne uložil povinnosť prevziať záväzok z hypotekárneho úveru (V. výrok) a žalovanému tiež uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni ako ustupujúcej spoluvlastníčke čiastku 3.000,- Eur titulom vyporiadania podielového spoluvlastníctva do 30 dní od právoplatnosti rozsudku (VI. výrok).

Právna veta:

- I. Prevzatie dlhu podľa § 531 OZ (resp. pristúpenie k záväzku podľa § 533 OZ) je hmotnoprávnym úkonom, hmotnoprávnym vzťahom medzi dotknutými subjektmi, do ktorého nie je súd oprávnený vstupovať, lebo závisí na vzájomnej dohode veriteľa, dlžníka a tretej osoby. Súd preto nemôže autoritatívne uložiť niektorému z podielových spoluvlastníkov ako sporovej strane povinnosť zaplatiť (alebo inými slovami prevziať) zostatok poskytnutých úverových prostriedkov poskytnutých jednému, či viacerým z nich.
- II. Povedané inak, niet žiadneho právneho podkladu vyplývajúceho z konkrétneho ustanovenia slovenského právneho poriadku, aby súd svojim rozhodnutím spôsobil zmenu dlžníka v existujúcom záväzkovo-právnom vzťahu založenom zmluvou o predmetnom hypotekárnom úvere. To je možné len na podklade aktivity zúčastnených subjektov a nie na základe rozhodnutia súdu.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Prevzatie dlhu, Spoluvlastníctvo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 531, § 533

6. Znaky závislej práce

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Sžo/70/2016 zo dňa 31. 1. 2019

Anotácia:

Žalobca sa žalobou domáhal preskúmania rozhodnutia Inšpektorátu práce, ktorý po vykonanej kontrole rozhodnutím udelil žalobcovi pokutu za to, že svojím konaním, ktoré spočívalo vo využívaní závislej práce 4 fyzických osôb bez toho, aby s nimi mal založený pracovnoprávny vzťah, čím naplnil znaky skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 19 ods. 2 písm. a) bod 1 zákona č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. Zo zápisníc o podaní informácií a vysvetlení dôvodov prítomnosti fyzických osôb na pracovisku vo vzťahu k štyrom fyzickým osobám bolo zistené, že ako pomocní pracovníci pracovali u žalobcu na základe zmluvy o dielo podľa § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka. Všetky 4 fyzické osoby zhodne uviedli, že pracujú na pokyn V. A. a majú uzavretú dohodu.

Národný inšpektorát práce v odôvodnení rozhodnutia, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 2. decembra 2015, okrem iného uviedol, že práca štyroch dotknutých osôb nemôže byť kvalifikovaná inak ako závislá práca. Princíp podriadenosti a nadriadenosti je evidentný už z charakteru vykonávanej práce. Dôkazom nesamostatnosti práce týchto osôb je aj to, že sami nemohli rozhodovať o jej priebehu a ocitli sa v hospodárskej závislosti, kedy nevykonávali prácu za účelom zisku, ale len v záujme zabezpečenia svojich životných potrieb. Krajský súd žalobu zamietol.

Právna veta:

Podľa názoru Najvyššieho súdu síce prvostupňový správny orgán explicitne neidentifikoval všetky znaky závislej práce, avšak z obsahu odôvodnenia správneho rozhodnutia je zrejmé, že prvostupňový správny orgán správne posúdil konanie fyzických osôb a uvedené dostatočne odôvodnil v súlade s § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Správny orgán v rozhodnutí totiž uviedol, že z protokolu o vykonanej inšpekcii a zo zápisníc o podaní informácií má za preukázané, že kontrolované fyzické osoby pracovali ako pomocní robotníci. Je pritom zrejmé, že práca pomocného robotníka je vždy vykonávaná osobne, podľa pokynov, v určenom čase a v mene inej osoby – zamestnávateľa. Z výpovedí kontrolovaných osôb je evidentné, že pracovali podľa pokynov a v čase určenom konateľom žalobcu.

Právna oblasť: Správne právo, Pracovné právo

Právny inštitút: Nelegálne zamestnávanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 82/2005 Z. z. – § 2 ods. 2 písm. a)
311/2001 Z. z. – § 1 ods. 2

7. K účinkom návrhu na vykonanie exekúcie na plynutie premlčacej doby podľa Obchodného zákonníka

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 16CoE/86/2015 zo dňa 13. 4. 2016

Anotácia:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh povinného na zastavenie exekúcie. Uviedol, že pôvodný oprávnený sa návrhom doručeným súdnej exekútorke dňa 16.03.1998 domáhal proti povinnému vykonania exekúcie pre vymoženie istiny. Povinný podaním zo dňa 12.03.2013 a zo dňa 16.07.2014 navrhol zastaviť exekúciu z dôvodu, že na jeho osobu bol vyhlásený konkurz, z dôvodu nemajetnosti povinného a súčasne povinný vzniesol námietku premlčania vymáhanej pohľadávky. Dňa 20.05.2013 bolo súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu oprávneného k návrhu povinného na zastavenie exekúcie. Vo svojom vyjadrení uviedol, že nemá námietky na zastavenie exekúcie, avšak nie z dôvodu § 57 ods. 1 písm. c) Ex. por., keďže s tým je spojený záväzok na znášanie trov exekučného konania, ktoré by mali zaťažiť oprávneného. Vyjadril súhlas so zastavením exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. f) a g) Ex. por., z dôvodu konkurzného konania. Súd prvého stupňa dôvodil, že v posudzovanej exekučnej veci nedošlo k premlčaniu práva vymáhať pohľadávku z exekučného titulu, platobného rozkazu Okresného súdu Prievidza právoplatného dňa 31.01.1998. Návrh na začatie exekúcie bol podaný dňa 16.03.1998. Keďže bol návrh podaný v 10-ročnej premlčacej lehote, je možné viesť exekúciu, a preto súd prvého stupňa návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol.

Právna veta:

Ustanovenie § 408 Obch. zákonníka, ktoré platí v obchodných záväzkových vzťahoch, vylučuje uplatnenie (aplikáciu) § 110 ods. 1 veta prvá Obč. zákonníka, podľa ktorého, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za desať rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. So zreteľom na komplexnú povahu úpravy premlčania v obchodných záväzkových vzťahoch (ktorá vylučuje subsidiárne použitie predpisov občianskeho práva), tak možno zhrnúť, že Obch. zákonník s návrhom na vykonanie exekúcie účinky zastavenia (spočívania) plynutia premlčacej doby práva už právoplatne priznaného nespojuje.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Premlčanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 408

8. K podstate konkurzného konania, k povinnosti správcu vyžiadať si pred speňažením majetku stanovisko príslušného orgánu a k vylúčeniu majetku zo súpisu

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/45/2018 zo dňa 29. 1. 2019

Anotácia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval v právnej veci o nahradenie prejavu vôle žalovaného s kúpnu zmluvou a o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici tak, že dovolanie zamietol. Prvostupňový súd zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému nahradenie prejavu vôle s kúpnu zmluvou, ktorú s ním žalovaný odmietol uzavrieť. Žalobca vlastnil 1/3 podiel na predmetných nehnuteľnostiach a úpadca do uzavretia kúpnej zmluvy so žalovaným vlastnil 2/3-inách podiel. Správca skúmaním prípadu dospel k záveru, že predmetná nehnuteľnosť je nepredajná, preto požiadal konkurzný súd písomne dňa v konkurze sp. zn. xxx o udelenie súhlasu na vylúčenie tohto majetku zo súpisu tomuto návrhu konkurzný súd vyhovel a uznesením zverejnených v Obchodnom vestníku. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že ZKR neupravuje odplatnosť prevodu vylúčeného majetku a to, že správca previedol vylúčený majetok za odplatu, nič nemení na tom, že v tomto štádiu konkurzného konania správca už mohol previesť vylúčený majetok len na konkurzného veriteľa, nie na žalobcu, ktorý konkurzným veriteľom nie je.

Právna veta:

Dovolací súd zdôrazňuje, že správca je povinný pred speňažovaním vyžiadať si záväzný pokyn od príslušného orgánu, ako má postupovať pri speňažovaní. Orgán, ktorý je oprávnený uložiť správcovi pokyn ZKR určuje podľa toho, či je predmetom speňaženia majetok, ktorý patrí do všeobecnej podstaty – veriteľský výbor, alebo oddelenej podstaty – zabezpečený veriteľ. Pri speňažovaní majetku, ktorý patrí do oddelenej podstaty je príslušným orgánom súd vtedy, ak je zabezpečená pohľadávka zabezpečeného veriteľa oddelenej podstaty popretá, čo do právneho dôvodu, vymáhateľnosti, zabezpečenia zabezpečovacím právom alebo poradie zabezpečenia zabezpečovacím právom. Dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že podstatou konkurzného konania je speňaženie majetku úpadcu a majetku iných osôb, ktorý patrí do konkurznej podstaty a pomerné uspokojenie pohľadávok veriteľov úpadcu. Preto speňažovanie konkurznej podstaty je rozhodujúcim štádiom konkurzného konania a správca musí zvažovať najvhodnejší spôsob speňažovania určitej časti konkurznej podstaty, ktorý vychádza zo základných zásad pre speňažovanie, upravených zákonom o konkurze a reštrukturalizácii. Z citovaného ustanovenia § 81 ods. 2 ZKR vyplýva, že majetok sa považuje za vylúčený zverejnením oznámenia v obchodnom vestníku a vylúčený majetok ešte 60 dní podlieha konkurzu. V nasledujúcom odseku je jednoznačne uvedené, že v tomto období (60 dní) je možné majetok previesť na ktoréhokoľvek veriteľa prihlásenej pohľadávky. Ide o osobitný spôsob nakladanie s majetkom patriacim do konkurznej podstaty. Názor žalobcu uvedený v dovolaní, že nie veriteľa, ale ostatní spoluvlastníci majú prednostné právo nadobudnúť prevádzaný podiel, nie je možné akceptovať, pretože v prípade nakladania s vylúčeným majetkom z konkurznej podstaty, ktorý ešte podlieha konkurzu 60 dní, je nutné postupovať výlučne podľa zákona o konkurze a reštrukturalizácii, ktorý je lex specialis.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Vylúčenie majetku zo súpisu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 7/2005 Z. z. – § 81 ods. 2

9. Spôsobilosť územného rozhodnutia ukrátiť účastníka na právach

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžk/29/2018 zo dňa 30. 1. 2019

Anotácia:

Rozhodnutím mesta, stavebného úradu sa vydalo pre stavebníka územné rozhodnutie o umiestnení stavby „Napojenie spoločnosti na miestnu komunikačnú sieť. Pre umiestnenie a projektovú prípravu stavby stanovil stavebný úrad podmienky v rozhodnutí. Žalovaný napadnutým rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu potvrdil. Krajský súd napadnutým rozsudkom žalobu ako nedôvodnú zamietol.

V odôvodnení uviedol, že žalobca môže účinne namietať iba tú nezákonnosť rozhodnutia, ktorou bol ukrátený na svojich právach, pričom ukrátením na právach je potrebné rozumieť nielen ukrátenie na právach hmotných ale aj na právach procesných. Samotné tvrdenie žalobcu o nesprávnosti záverov žalovaného a stavebného úradu a ich rozpore so zákonom v danom prípade nepostačuje. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie prvoinštančného správneho orgánu a konania týmito rozhodnutiami predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sťažovateľa sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Právna veta:

Vydaním územného rozhodnutia žalované správne orgány nemohli nijako reálne ukrátiť žalobcu na jeho právach, pretože rozhodnutím o umiestnení stavby sa určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky pre umiestnenie stavby, požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Na základe rozhodnutia o umiestnení stavby nie je možné ešte stavbu realizovať, nakoľko sa ním určuje len stavebný pozemok a stavba na ňom sa len umiestňuje. Realizovať stavbu je možné až na základe právoplatného stavebného povolenia vydaného v stavebnom konaní. Územné konanie tak predchádza stavebnému konaniu a rozhodnutie o umiestnení stavby je len právnym základom pre stavebné povolenie.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Územné rozhodnutie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 50/1976 Zb. – § 36 ods. 1, § 39 ods. 1, § 39a ods. 1

10. Dodatočne splnomocnenie ako dôvod porušenia práva na spravodlivý proces

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/136/2018 zo dňa 21. 11. 2018

Anotácia:

Dovolaateľ podal na Najvyšší súd SR dovolanie, ktorým sa domáhal zrušenia rozsudku Krajského súdu, ktorým mu bolo podľa jeho názoru nesprávnym procesným postupom znemožnené uskutočnenie jeho procesných práv v takej intenzite, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Svoje tvrdenie opieral o to, že advokátska kancelária, ktorá ho zastupovala, nebola riadne splnomocnená na zastupovanie, pretože síce za zastúpeného konala, avšak bez doloženého splnomocnenia. Konkrétne v konaní o udelení súhlasu na vystaňovanie maloletej do zahraničia nebol v čase rozhodovania súdu prvej inštancie riadne právne zastúpený. Dovolač súd uznesením dovolanie odmietol.

Právna veta:

I. Za porušenie práva na spravodlivý proces možno považovať taký postup súdu, ktorým sa znemožnila, odňala alebo sťažila realizácia tých procesných práv, ktoré účastníkovi civilného súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov, čím bola zmarená možnosť jeho aktívnej účasti na konaní.

V tomto zmysle sa pod postupom súdu myslí nielen postup senátu a predsedu senátu (sudcu), ale aj úkony iných pracovníkov súdu, pokiaľ sa tento nesprávny postup následne prejavil v nesprávnom rozhodnutí súdu tak, že súd nesprávny postup vyhodnotí ako porušenie práva na spravodlivý proces.

II. Aj procesné zastúpenie vzniká dohodou o plnomocenstve, civilný sporový poriadok vyžaduje, aby splnomocnenie bolo udelené písomne, je však potrebné rozlišovať udelenie splnomocnenia od jeho preukázania. V zásade sa vyžaduje, aby zástupca preukázal splnomocnenie pri jeho prvom procesnom úkone. Písomné splnomocnenie predstavuje procesnú podmienku konania v zmysle § 161 C.s.p. Absencia riadneho splnomocnenia je vždy odstrániteľným nedostatkom procesnej podmienky, ktorý od súdu vyžaduje uskutočnenie vhodných opatrení podľa § 161 ods. 3 C.s.p.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z- § 420 písm. f)

11. Obmedzenie práva na informácie a k pojmu „informácie o rozhodnutí“

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžik/2/2017 zo dňa 21. 11. 2018

Anotácia:

Krajský súd zrušil rozhodnutie žalovanej (obce), ako aj rozhodnutie starostky obce a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že F. T. písomným podaním žiadal o sprístupnenie dokumentov obce podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám. V žiadosti uviedol, že podľa uvedeného zákona žiada obec ako povinnú osobu podľa § 2 ods. 1 zákona a ako žiadateľ žiada o sprístupnenie informácie podľa § 5 ods. 1, 2, 3 zákona č. 211/2000 Z. z. o konkrétne sprístupnenie dokumentov (zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, uznesenia obecného zastupiteľstva, zmluvy a pod.).

Úlohou správneho súdu v predmetnej veci bolo, na základe žaloby žalobkyne, preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovanej, ktorá nevyhovela žiadosti o poskytnutie informácie v bodoch 2. až 5., ktorá bola obci doručená od F. T. a druhostupňového rozhodnutia starostky žalovanej, ktorá ako odvolací orgán podľa § 5, § 7 ods. 1 správneho poriadku rozhodla tak, že prvostupňové rozhodnutie potvrdila. V danom prípade medzi žalobkyňou a sťažovateľkou zostáva spornou otázka správneho výkladu a aplikácie zákona o slobodnom prístupe k informáciám, konkrétne ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona.

Právna veta:

Právo na informácie je limitované požiadavkou nezasahovať do vlastnej rozhodovacej činnosti súdov či orgánov činných v trestnom konaní v priebehu konania [do procesu v jeho priebehu, ako aj vstup do vlastného rozhodovania (napr. porada a hlasovanie senátu)], a to v záujme objektivity a nestrannosti posudzovanej konkrétnej právnej veci. Tiež je limitované nevyhnutnými opatreniami na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejnej bezpečnosti, verejného zdravia a mravnosti, územnej celistvosti a pod.

Iná situácia je v prípade konečných rozhodnutí súdu v danej veci (či už meritórnych alebo procesných rozhodnutí, ktorými sa konanie pred súdom končí). V týchto prípadoch nie je daný dôvod na obmedzenie ich prístupu za podmienky, že nebudú obsahovať osobné údaje chránené zákonom. Z logického a systematického výkladu ustanovenia zákona č. 211/2000 Z. z. vyplýva, že pojmom „informácie o rozhodnutí“ sa rozumejú informácie o rozhodnutí vo veci. Cieľom zákonného obmedzenia práva na informácie o rozhodovacej činnosti súdov a orgánov činných v trestnom konaní je ochrana pred neprimeraným zasahovaním do vlastnej rozhodovacej činnosti súdu (a orgánov činných v trestnom konaní) a tým aj verejný záujem na nestrannom a nezávislom súdnictve.

Právna oblasť: Správne právo

Právny inštitút: Ďalšie obmedzenia prístupu k informáciám, Vybavenie žiadosti a vydanie rozhodnutia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 211/2000 Z. z. – § 11 ods. 1 písm. d/ a § 18 ods. 2

12. K náhrade trov konania v prípade zavineného konania žalobcu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obo/12/2018 zo dňa 20. 11. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie žalobcu a dospel k záveru, že podané odvolanie v časti smerujúcej proti výroku uznesenia o zastavení konania treba odmietnuť a v časti výroku o trovách konania nie je odvolanie dôvodné. Spor spočíval v tom, že žalobca v podaní oznámil, že vzhľadom na právoplatné skončenie konania vedeného na inom Okresnom súde netrvať na podanej žalobe voči žalovaným a uplatniť si trovy konania, nakoľko žaloba bola podaná dôvodne. Krajský súd skonštatoval, že späťvzatie žaloby predstavuje jedno z dispozičných oprávnení žalobcu a je prejavom jeho autonómnej vôle spôsobilým ovplyvňovať priebeh konania prebiehajúceho na základe ním podanej žaloby a o trovách konania rozhodol krajský súd v neprospech žalobcu a zdôraznil, že zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať výlučne z procesného hľadiska.

Právna veta:

Zavinenie zastavenia konania je potrebné posudzovať len z procesného hľadiska, a nie podľa hmotného práva z dôvodu, že v opačnom prípade by sa jednalo o posúdenie dôvodnosti uplatneného nároku vo veci samej. Preto, ak žalobca zbral žalobu späť, zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť žalovanému jeho trovy. Pri rozhodovaní o trovách konania je tak právne významné len to, ktorá zo strán sporu zaviniť zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. Ak je dôvodom späťvzatia žaloby úhrada žalovanej sumy (alebo splnenie iného žalobou uplatneného nároku) žalovaným po podaní žaloby, zastavenie konania zaviniť žalovaný. To však platí len vtedy, ak žalobca v späťvzatí žaloby preukáže, že žalovaný splnil po podaní žaloby uplatnený nárok. V ostatných prípadoch zaviniť zastavenie konania žalobca a znáša povinnosť nahradiť trovy konania, ktoré v spore vznikli žalovanému.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Náhrada trov konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 256

13. Skrátenie dane a poistného na základe fiktívnych nákladov

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo/73/2017 zo dňa 20. 11. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd SR o dovolaní obvineného rozhodol tak, že ho uznesením odmietol. Porušenie zákona spočívalo v tom, že obvinený ako podpredseda predstavenstva a výkonný riaditeľ spoločnosti vytvoril fiktívne záväzky spoločnosti voči fyzickým osobám, takým spôsobom, že dal pracovníčke pokladne spoločnosti pokyn na vystavenie príjmových pokladničných dokladov, pričom k reálnemu prevzatíu finančnej hotovosti pracovníčkou pokladne nedošlo, následne dal pracovníčke pokladne spoločnosti pokyn na vystavenie výdavkového pokladničného dokladu za vykonanie skrývkových prác, avšak v skutočnosti skrývkové práce ani iné práce vykonané neboli, pričom reálne pracovníčka pokladne, výdaj hotovosti z pokladne nevykonala. Týmto konaním obvinený porušil svoju povinnosť ustanovenú všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 194 ods. 5 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník) podľa ktorého členovia predstavenstva sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s náležitou starostlivosťou, ktorá zahŕňa povinnosť vykonávať ju s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej akcionárov a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých akcionárov alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti. Následne bolo za daňový subjekt podané správcomi dane – Daňovému úradu daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie, pričom daňový subjekt si na základe tohto daňového priznania uplatnil voči príslušnému daňovému úradu nadmerný počet DPH, pričom do dane na vstupe bola zahrnutá aj fiktívna dodávateľská faktúra. Svojím konaním obvinený spôsobil, že v budúcich obdobiach mohla vzniknúť štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky značná finančná ujma.

Právna veta:

Skrátením dane sa rozumie akékoľvek konanie páchatela, v dôsledku ktorého je daňovníkovi vymeraná nižšia daň alebo k jej vymeraniu vôbec nedôjde. Za skrátenie dane možno považovať aj neoprávnené vytvorenie alebo navýšenie daňovej straty (napr. na základe fiktívnych nákladov), ktorú môže daňovník, ktorý je právnickou osobou, počas bezprostredne nasledujúcich zdaňovacích období odpočítať od daňového základu.

Právna oblasť: Daňové právo, Trestné právo

Právny inštitút: Trestné činy daňové

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 276
595/2003 Z. z. – § 30

14. K preukazovaniu verejného záujmu (aj) v súvislosti s konaním o vyvlastnenie diaľničného stavebného pozemku

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 2S/138/2016 zo dňa 7. 6. 2017

Anotácia:

Okresný úrad, odbor výstavby a bytovej politiky vydal rozhodnutie o vyvlastnení – trvalom odňatí vlastníckeho práva k pozemkom vo výlučnom vlastníctve žalobcu v prospech vyvlastňovateľa (pribratého účastníka konania).

Žalobca proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu podal odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný tak, že odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Žalobca považoval rozhodnutia správnych orgánov vydané v oboch stupňoch za nezákonné, žiadal ich zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie. Žalobca okrem iného spochybnil existenciu verejného záujmu deklarovanú žalovaným.

Právna veta:

- I. Verejný záujem nemožno chápať ani aritmeticky ani automaticky. Verejný záujem nie je ani vždy totožný so záujmom kolektívu. Verejný záujem je potrebné chápať ako záujem, ktorý možno označiť ako všeobecne prospešný záujem. Verejný záujem, ktorý je predmetom posudzovania v rámci vyvlastňovacieho konania, je podľa aktuálnej koncepcie vyvlastnenia predmetom správnej úvahy a zisťuje sa v priebehu konania na základe zvažovania najrôznejších partikulárnych záujmov, po zvážení všetkých rozporov a pripomienok. Z odôvodnenia rozhodnutia, ktorého podstatou je otázka existencie verejného záujmu, musí jednoznačne vyplynúť, prečo verejný záujem prevážil nad inými či už súkromnými alebo aj verejnými záujmami (napríklad výstavba diaľnice na pozemku, kde sa nachádza škola). Verejný záujem je predmetom dokazovania v rámci rozhodovania o určitej otázke, napríklad vyvlastnení, a nie je možného ho vopred a priori stanoviť. Z tohto dôvodu spadá zisťovanie verejného záujmu do právomoci moci výkonnej a nie zákonodarnej. Z odvolania žalovaného ako aj účastníka konania vyplýva, že verejný záujem na vyvlastnení aj naďalej stotožňujú s existenciou účelu vyvlastnenia tak, že pokiaľ sa koná o vyvlastnení pre účely stavby uvedenej v zákone, je prezumovaný verejný záujem na vyvlastnení dotknutých nehnuteľností.
- II. Je potrebné zdôrazniť že pri vyvlastnení musí byť nepochybne daný jeho zákonný účel a v konaní sa musí preukázať aj verejný záujem.

Právna oblasť: Stavebné právo

Právny inštitút: vyvlastnenie, verejný záujem

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 50/1976 Zb. – § 108
129/1996 Z. z. – § 8 ods. 2

15. K odňatiu veci súdu v prípade zaujatosti sudcov

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Ndt/30/2018 zo dňa 14. 11. 2018

Anotácia:

Najvyšší súd SR rozhodol o návrhu predsedu senátu Krajského súdu, kde je vec v sťažnostnom konaní, na odňatie a príkazanie veci tak, že trestná vec sa odníma Krajskému súdu A. a prikazuje sa Krajskému súdu B. Konkrétne išlo o to, že rodičia obžalovaného z trestného činu sú zamestnancami Okresného súdu so sídlom v budove Krajského súdu, čo potvrdzuje aj vyžiadaná správa z tohto okresného súdu. Sudcovia trestného úseku Krajského súdu oznámili svoju zaujatosť pre vzťah k rodičom jedného z obžalovaných a niektorí z týchto sudcov oznámili svoju zaujatosť pre vzťah aj k tomuto obžalovanému.

Právna veta:

Nie je rozhodujúce to, či trestní sudcovia alebo ostatní sudcovia súdu sa subjektívne cítia, alebo necítia byť vo veci zaujatými, a to bez zreteľa na ich profesionalitu v rozhodovaní. Pracovné a priateľské vzťahy s rodičmi jedného z obžalovaných, resp. poznanie sa s ich synom, je takou objektívnou skutočnosťou, ktorá v očiach obžalovaných v tejto veci, ale i verejnosti sa ich rozhodovanie nemusí javiť ako objektívne a nestranné. Ide o taký dôležitý dôvod, pre ktorý je potrebné realizovať odňatie veci Krajskému súdu a prikázať ju inému Krajskému súdu, teda vec delegovať.

Právna oblasť: Trestné právo

Právny inštitút: Vylúčenie orgánov činných v trestnom konaní, súdu a iných osôb

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 301/2005 Z. z. – § 31 ods. 1